

กระบวนการทางสังคมเพื่อการอ้างและสืบสาน ความเป็นไทยของคนไทยที่อาศัยอยู่ ในรัฐทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย

พิทยา บุซราร์ตน์
อารยา คำเรือง

Pittaya Busararat
Araya Damraung

ความนำ

การวิจัยเรื่อง “กระบวนการทางสังคมเพื่อการอ้างและสืบสานความเป็นไทยของคนไทยที่อาศัยอยู่ในรัฐทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย” มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการทางสังคม เพื่อการอ้างและสืบสานความเป็นไทย และเพื่อศึกษากระบวนการทางสังคมที่ปรากฏในลักษณะต่างๆ เพื่อการอ้างและสืบสานความเป็นไทยของคนไทยที่อาศัยอยู่ในรัฐทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย จากการศึกษาคนไทยที่อาศัยอยู่ในรัฐทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย ได้แก่ ชุมชนบ้านควนมุสัง รัฐปะลิส, ชุมชนบ้านปลายระไม รัฐเกดะห์, ชุมชนบ้านตาชะ รัฐเประ และชุมชนบ้านบางชะ รัฐกลันตัน ยังคงอ้างและสืบสานความเป็นไทยไว้ได้ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อกระบวนการทางสังคมเพื่อการอ้างและสืบสานความเป็นไทยของคนไทยที่อาศัยอยู่ในรัฐทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย ได้แก่

1) ปัจจัยด้านประวัติศาสตร์ เนื่องจากกลุ่มคนไทยที่ตั้งถิ่นฐานในรัฐทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย เป็นกลุ่มคนที่เข้าไปตั้งถิ่นฐานมายาวนานมาแต่ดั้งเดิมเนื่องจากเดิมรัฐทางตอนเหนือของมาเลเซีย ได้แก่ ไทรบุรี กลันตัน ปะลิส และเประ เป็นหัวเมืองที่ขึ้นกับรัฐไทย

แม้ต่อมาจะอยู่ภายใต้การปกครองของมาเลเซีย แต่สำนึกความเป็นไทยของคนติดแผ่นดินยังคงเหนียวแน่น และการที่คนไทยกลุ่มนี้มีประวัติการตั้งถิ่นฐานคล้ายคลึงกันหรือมีประวัติศาสตร์ร่วมกัน จึงทำให้คนเหล่านี้อยู่ร่วมกันฉันท์พี่น้อง มีการติดต่อสัมพันธ์ และทำกิจกรรมร่วมกัน ส่งเสริมและอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย และเป็นพลังเชื่อมโยงให้คนไทยได้ดำรงและสืบสานความเป็นไทยไว้อย่างเหนียวแน่นมาจนถึงปัจจุบันนี้

2) ปัจจัยด้านการศึกษาคนไทยในรัฐทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย มีการศึกษาทั้งในและนอกระบบการศึกษาของรัฐ การศึกษาที่เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อกระบวนการทางสังคมเพื่อการดำรงและสืบสานความเป็นไทยก็คือ การศึกษาภาษาไทย ซึ่งเป็นการศึกษานอกระบบของภาครัฐ และเนื่องจากภาษาเป็นเครื่องแสดงถึงความเป็นเอกลักษณ์ทางชาติพันธุ์และความเป็นคนไทย ดังนั้นการจัดการศึกษาภาษาไทยให้แก่เยาวชนจึงเป็นสิ่งจำเป็น จากการศึกษาพบว่า การศึกษาภาษาไทยของคนไทยในมาเลเซียยังเป็นแบบดั้งเดิม เหมือนกับการจัดการศึกษาของคนไทยภาคใต้ในอดีต คือ จัดการเรียนการสอนภายในวัด มีพระภิกษุหรือครูอาสาสมัครเป็นผู้สอนหรือพ่อแม่เป็นผู้สอนให้

3) ปัจจัยด้านความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรม คนไทยในรัฐตอนเหนือของมาเลเซียมีความเชื่อ ประเพณี และพิธีกรรมส่วนใหญ่เหมือนกับคนไทยในภาคใต้ กล่าวคือมีความเชื่อเกี่ยวกับผีบรรพบุรุษหรือปู่ตายาย หรือความเชื่อเกี่ยวกับเทวดา เทพเจ้า ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเชื่อทางพุทธศาสนา นอกจากนี้ยังมีความเชื่อในเรื่องไสยศาสตร์อื่นๆ เช่น การตั้งศาลพระภูมิ การทรงเจ้าเข้าผี การทำเสน่ห์ยาแฝด เป็นต้น ประเพณีและพิธีกรรมเหล่านี้ พบว่าส่วนใหญ่เป็นประเพณีและพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อเรื่องผีและพุทธศาสนา ประเพณีในรอบปีและรอบชีวิต เช่น ประเพณีวันสงกรานต์ ประเพณีลอยกระทง ประเพณีงานศพ ประเพณีลอยแพ ประเพณีบวชนาค ประเพณีชิงเปรต เป็นต้น ประเพณีและพิธีกรรมเหล่านี้เป็นประเพณีที่ชาวไทยในมาเลเซียร่วมกันจัดขึ้นในหมู่บ้านของตน จนกลายเป็นลักษณะเฉพาะของชาติพันธุ์ ซึ่งทำให้เกิดการรวมกลุ่มเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สร้างให้เกิดความรู้สึกและความสามัคคีในหมู่คณะ จึงถือได้ว่า ความเชื่อประเพณีและพิธีกรรมเป็นปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อกระบวนการทางสังคม เพื่อให้เกิดการดำรงและสืบสานความเป็นไทยของคนไทยในรัฐตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย

4) ปัจจัยด้านพุทธศาสนา คนไทยในมาเลเซียส่วนใหญ่จะนับถือพุทธศาสนามาตั้งแต่การตั้งถิ่นฐานในยุคแรกๆ และดำรงสืบทอดกันมาจนปัจจุบัน พุทธศาสนาจึงเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวคนไทยให้เป็นกลุ่มก้อนเดียวกัน เพราะทุกชุมชนจะมีวัดทางพุทธศาสนาเป็น

กระบวนการทางสังคมเพื่อการอ้างและสืบสานความเป็นไทยของคนไทยที่อาศัยอยู่ในรัฐทางตอนเหนือของประเทศไทย

ศูนย์กลางในการทำกิจกรรมร่วมกัน ทั้งกิจกรรมทางพุทธศาสนา กิจกรรมตามประเพณี และกิจกรรมทั่วไปของคนไทย กิจกรรมทางศาสนาที่สำคัญ เช่น กิจกรรมทอดกฐิน กิจกรรมทอดผ้าป่า กิจกรรมวันมาฆบูชา กิจกรรมวันวิสาขบูชา กิจกรรมวันอาสาฬหบูชา เป็นต้น ซึ่งการที่คนไทยเหล่านี้ร่วมกันทำกิจกรรมตามศาสนาและกิจกรรมตามประเพณี ย่อมเป็นการสร้างความรักความสามัคคีในหมู่คณะ เป็นความผูกพันของคนไทยด้วยกัน ให้รู้สึกมีความสำนึกร่วมเป็นกลุ่มพวกเดียวกันที่จะต้องปฏิบัติตามหลักพระพุทธศาสนา และจากการปฏิบัติกิจกรรมทางพระพุทธศาสนาดังกล่าวมาล้วนเป็นกระบวนการทางสังคมที่แสดงให้เห็นว่าพุทธศาสนาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการอ้างและสืบสานความเป็นไทยของคนไทยในประเทศไทย

วัดอินทราวาส (วัดตาเซะ) โกร๊ะ รัฐประะ ประเทศมาเลเซีย
วัดไทยในมาเลเซียซึ่งเป็นศูนย์กลางของชุมชนคนไทยในการประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและการจัดกิจกรรมตามประเพณี

5) ปัจจัยด้านครอบครัวและระบบเครือญาติ ลักษณะครอบครัวของคนไทยในรัฐตอนเหนือของมาเลเซียเป็นแบบครอบครัวขยาย และเมื่อลูกหลานมีครอบครัวก็จะมีครอบครัวเดิมบ้านให้เป็นที่อยู่อาศัยของครอบครัวใหม่ ซึ่งอยู่ในพื้นที่เดียวกันหรือในบ้านหลังเดียวกัน พ่อแม่พี่น้องลูกหลานจะช่วยกันทำมาหากิน พึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน สร้างความอบอุ่นและความมั่นคงให้กับครอบครัว ครอบครัวจึงเป็นสถานที่แห่งแรกในการอบรมสั่งสอนบุตรหลาน เพื่อปลูกฝังความเป็นไทยให้กับเยาวชนได้ธำรงรักษาและสืบทอดกันต่อไป โดยทั่วไปคนไทยจะนิยมแต่งงานกับคนไทยด้วยกัน ไม่นิยมแต่งงานกับคนมลายู เพราะหากแต่งงานกับคน

มลายูต้องเปลี่ยนไปนับถือศาสนาอิสลามแทน ส่วนระบบความสัมพันธ์ทางด้านเครือญาติ มีการนับญาติแบบเดียวกับคนไทยในภาคใต้ คือนับตั้งแต่ทวดถึงเหลน นอกจากนี้ยังมี คำเรียกตามชื่อที่เหมือนกับคนไทยภาคใต้คือ พ่อ แม่ ลูก หลาน เหลน พี่ของพ่อหรือพี่ของแม่ เรียกว่าลุงหรือป้า และน้องของพ่อหรือน้องของแม่ เรียกว่าน้า เป็นต้น จากลักษณะครอบครัว และระบบความสัมพันธ์ในด้านเครือญาติ จะเห็นถึงความผูกพันของคนไทย การเชื่อมสัมพันธ์ ภายในครอบครัวและระบบเครือญาติที่คนไทยให้ความเคารพในระบบอาวูโส ระบบเครือญาติ นำไปสู่แนวปฏิบัติที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน สันสมและสืบทอดกันมาเป็นชนบประเพณี ปฏิบัติที่บ่งบอกถึงความเป็นไทย จึงถือได้ว่าครอบครัวและระบบเครือญาติเป็นเหตุปัจจัย สำคัญที่มีผลต่อกระบวนการทางสังคม เพื่อการธำรงและสืบสานความเป็นไทยของคนไทยใน รัฐตอนเหนือของประเทสมาเลเซีย

ส่วนกระบวนการทางสังคมเพื่อการธำรงและสืบสานความเป็นไทยของคนไทย ที่อาศัยอยู่ในรัฐทางตอนเหนือของประเทสมาเลเซีย กระบวนการทางสังคมที่สำคัญเพื่อการธำรงและสืบสานความเป็นไทย ได้แก่

1) การสร้างสำนึกความเป็นไทยผ่านเรื่องราวต่างๆ ดังนี้

1.1) การสร้างสำนึกความเป็นไทยผ่านเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ คนไทยในรัฐตอนเหนือของประเทสมาเลเซียจะซึมซับและเรียนรู้เรื่องราวทางประวัติศาสตร์จากบรรพบุรุษ ปู่ย่าตายายเล่าสู่กันฟังจากรุ่นต่อรุ่น ทำให้เข้าใจและรับทราบเรื่องราวของบรรพบุรุษว่าเป็น คนสยามและเป็นคนติดแผ่นดินของประเทสมาเลเซียในปัจจุบัน การบอกเล่าเรื่องราว ทางประวัติศาสตร์ในอดีตให้ลูกหลานได้ทราบถึงรากเหง้าของตัวเอง เป็นการสร้างสำนึก ทางชาติพันธุ์ สร้างสำนึกความเป็นไทย และเป็นกระบวนการทางสังคมที่สำคัญในการธำรง และสืบสานความเป็นไทยของคนไทยที่อาศัยอยู่ในรัฐทางตอนเหนือของประเทสมาเลเซีย

1.2) การสร้างสำนึกความเป็นไทยผ่านการขัดเกลาทางสังคม (Socialization) ระบบครอบครัวเครือญาติ คนไทยในรัฐทางตอนเหนือของประเทสมาเลเซีย มีการอบรม สั่งสอนและปลูกฝังให้ลูกหลานยึดมั่นศรัทธาและดำเนินชีวิตตามวิถีพุทธ ยึดมั่นในความดี เคารพเชื่อฟังผู้อาวุโส ใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย มีการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนเข้าร่วมกิจกรรม เนื่องในวันสำคัญทางพุทธศาสนา และกิจกรรมตามประเพณี ซึ่งเป็นการปลูกฝังให้ถือปฏิบัติ ตามแนววิถีไทย วิถีพุทธ ตั้งแต่เยาว์วัย ทำให้เกิดการเรียนรู้และมีการถ่ายทอดอย่างมีแบบแผน การขัดเกลาทางสังคม ครอบครัว เครือญาติ จึงเป็นกระบวนการทางสังคมที่สำคัญในการ ทำให้เกิดสำนึกความเป็นไทย และส่งผลต่อการธำรงและสืบสานความเป็นไทยให้ยังคงอยู่ จนถึงปัจจุบัน

กระบวนการทางสังคมเพื่อการธำรงและสืบสานความเป็นไทยของคนไทยที่อาศัยอยู่ในรัฐทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย

พิธีอุปสมบทหมู่ของคนไทย

พี่น้องคนไทยร่วมประเพณีทำบุญเดือนสิบ ณ วัดวิสุทธิประดิษฐาราม (วัดปลายระไม) บ้านปลายระไม เป็นดั่ง รัฐเกดะห์ ประเทศมาเลเซีย

1.3) การสร้างสำนึกความเป็นไทยผ่านความเชื่อศาสนา ประเพณีและพิธีกรรม คนไทยในรัฐทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย มีความเชื่อมั่นและศรัทธาในพุทธศาสนา ให้ความเคารพนับถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ เคารพนับถือและเชื่อฟังพระสงฆ์ ผู้อาวุโส และนอกจากนี้ยังมีความเชื่อในเรื่องลี้ลับ สิ่งเหนือธรรมชาติ ไสยศาสตร์ และผลจากความเชื่อ ความศรัทธาในพระพุทธศาสนาและอื่นๆ จึงทำให้เกิดกิจกรรมทางศาสนาและกิจกรรมตาม ประเพณีและพิธีกรรมต่างๆ ตามมา และคนไทยในรัฐตอนเหนือของประเทศมาเลเซียยังคง รักษาและถือปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณีและพิธีกรรมตามแบบวิถีไทยไว้ได้เป็นอย่างดี รวมทั้งมีความตระหนักและสำนึกถึงความเป็นไทยร่วมกัน ดังนั้นระบบความเชื่อ ศาสนา ประเพณีและพิธีกรรม จึงเป็นกระบวนการทางสังคมที่สำคัญที่ทำให้คนไทยได้เกิดสำนึก ความเป็นไทยร่วมกัน และร่วมกันธำรงและสืบสานความเป็นไทยให้คงอยู่ต่อไป

1.4) การสร้างสำนึกความเป็นไทยผ่านการศึกษ และภาษา กระบวนการทาง สังคมหนึ่งที่สำคัญในการที่ทำให้คนไทยเกิดสำนึกความเป็นไทยและร่วมกันธำรงและสืบสาน ความเป็นไทย คือการสร้างสำนึกความเป็นไทยผ่านกระบวนการทางการศึกษาและภาษา จากการศึกษาพบว่า ชุมชนคนไทยให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้ลูกหลานได้เรียนหนังสือไทย ซึ่งส่วนใหญ่จะได้ศึกษาเล่าเรียนหนังสือไทย เพราะคนไทยส่วนใหญ่มีความเชื่อว่าเมื่อ ลูกหลานสามารถอ่านหนังสือภาษาไทยได้ ก็จะสามารถศึกษาธรรมะ เรียนนันทกรรม และโดยเฉพาะผู้ชายก็จะสามารถบวชเรียนได้ และคนไทยในรัฐตอนเหนือของประเทศมาเลเซียมี

การใช้ภาษาท้องถิ่นตามสำเนียงภาษาไทยใต้ในการติดต่อสื่อสารในหมู่คนไทยด้วยกันในชีวิตประจำวัน ดังนั้นการศึกษาภาษาไทยและการใช้ภาษาท้องถิ่นไทยใต้เพื่อการติดต่อสื่อสารจึงเป็นกระบวนการทางสังคมที่สำคัญที่ทำให้คนไทยเกิดสำนึกความเป็นไทยร่วมกัน

2) การรวมกลุ่มทางสังคม การสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์จะเกิดขึ้นภายใต้ความสัมพันธ์ทางสังคมที่สลับซับซ้อน และในประเทศมาเลเซียมีกลุ่มชาติพันธุ์หลายเชื้อชาติ การรวมกลุ่มทางสังคมในกลุ่มชาติพันธุ์เดียวกันจึงเกิดขึ้นโดยอัตโนมัติ เพื่อการรักษาความเป็นหนึ่งเดียวหรือความเป็นปึกแผ่นในพวกเดียวกัน และจากการศึกษาพบว่า คนไทยในรัฐทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย มีการรวมกลุ่มทางสังคมเพื่อการประกอบประเพณี พิธีกรรม การรวมกลุ่มทางสังคมเพื่อทำกิจกรรมหรือเพื่อต่อรองทางการเมืองการปกครอง การรวมกลุ่มทางสังคมเพื่อการประกอบอาชีพหรือเพื่อต่อรองทางเศรษฐกิจและสังคม การรวมกลุ่มทางสังคมเพื่อการใดๆ ก็เพื่อเป็นการสร้างสัญลักษณ์หรือเอกลักษณ์ว่าเป็นพวกเดียวกัน เพื่อสร้างความสามัคคีในหมู่พวก ซึ่งจะทำให้เกิดพลังทางสังคมในการผลักดันต่อรองหรือแสวงหาผลประโยชน์ของกลุ่ม ดังนั้นการรวมกลุ่มทางสังคมต่างๆ ของคนไทยจึงเป็นกระบวนการทางสังคมเพื่อการธำรงและสืบสานความเป็นไทยที่สำคัญ

3) ความสัมพันธ์ทางสังคม ลักษณะความสัมพันธ์ทางสังคมของคนไทยในรัฐทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซียมีความสัมพันธ์ทางสังคมกับคนไทยในชุมชนเดียวกัน ความสัมพันธ์ทางสังคมของคนไทยระหว่างชุมชนคนไทยในแต่ละรัฐ และความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างคนไทยที่อาศัยอยู่ในรัฐทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซียกับคนไทยในประเทศไทย เป็นความสัมพันธ์ทางสังคมในลักษณะเครือญาติ เพื่อนฝูง และในลักษณะของการทำธุรกิจ ความสัมพันธ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นจะเป็นตัวแบ่งถึงพวกเขา พวกเขา ความใกล้ชิด ความผูกพัน และการช่วยเหลือเกื้อกูลของพวกเราคนไทยจึงเกิดขึ้นด้วย ดังนั้นความสัมพันธ์ทางสังคมจึงเป็นกระบวนการทางสังคมที่สำคัญในการบ่งบอกถึงความเป็นพวกเดียวกัน ความเป็นคนไทยเหมือนกัน และเป็นตัวผลักดันให้เกิดการรวมกลุ่มและร่วมกันรักษาเอกลักษณ์ความเป็นตัวตนของหมู่พวกไว้ คือการร่วมกันธำรงและสืบสานความเป็นไทยนั่นเอง

กระบวนการทางสังคมเพื่อการอ้างและสืบสานความเป็นไทยของคนไทยที่อาศัยอยู่ในรัฐทางตอนเหนือของประเทศไทย

บทสรุป

การที่คนไทยในรัฐทางตอนเหนือของประเทศไทยยังคงอ้างและสืบสานความเป็นไทยไว้ได้จนปัจจุบัน แม้ว่าจะจะเป็นเพียงคนกลุ่มน้อยของประเทศ และอาศัยอยู่ท่ามกลางสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมหรือที่เรียกว่า สังคมพหุวัฒนธรรม แต่คนไทยยังคงอัตลักษณ์ความเป็นไทย นับถือศาสนาพุทธ พูดภาษาท้องถิ่นไทยได้ มีประเพณี พิธีกรรมตามแบบคนไทยภาคใต้ การแต่งกาย อาหารการกิน มีลักษณะแบบเดียวกันหรือใกล้เคียงกับคนไทยภาคใต้ และเหนือสิ่งอื่นใดคนไทยในรัฐทางตอนเหนือของประเทศไทยยังคงจงรักภักดีและเทิดทูนต่อองค์พระมหากษัตริย์ไทยไว้เหนือเกล้า ซึ่งสิ่งที่อธิบายถึงความเป็นไทยเหล่านี้ได้อย่างชัดเจนที่สุดก็คือ แนวคิดในการศึกษาเรื่องชาติพันธุ์สัมพันธ์ เพราะชาติพันธุ์เป็นเรื่องของเชื้อชาติ วัฒนธรรม ศาสนา หรือการมีภาษาร่วมกัน รวมทั้งมีกระบวนการในการสร้างความสำนึกร่วมกันในทางชาติพันธุ์ ในเรื่องการทำนุและการสืบเชื้อสายร่วมกัน การมีประวัติศาสตร์ร่วมกัน และการมีสำนึกเป็นหนึ่งเดียวกัน สิ่งเหล่านี้เป็นภาพปรากฏที่เกิดขึ้นในสังคมคนไทยในรัฐทางตอนเหนือของประเทศไทย นอกจากนี้ยังมีทฤษฎีวัฒนธรรมและบุคลิกภาพ (Culture and Personality) ที่กล่าวถึงบุคลิกภาพของบุคคลเกิดจากการปลูกฝังอบรมสั่งสอนให้รู้จักกฎเกณฑ์ทางวัฒนธรรมของสังคมนั้นๆ ตั้งแต่วัยเยาว์ และหล่อหลอมจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็จะแสดงออกซึ่งบุคลิกภาพตามวัฒนธรรมของสังคมนั้นๆ เช่นเดียวกับคนไทยในรัฐทางตอนเหนือของประเทศไทย เมื่อได้รับการปลูกฝังความเป็นไทยมาตั้งแต่วัยเยาว์ เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ก็สะท้อนบุคลิกภาพ ค่านิยม ทศนคติ ความเชื่อตามแบบวิถีไทยที่ได้รับการปลูกฝังมาเช่นกัน

พิธีอุปสมบทหมู่ของคนไทย
ณ วัดวิสุทธีประดิษฐาราม (วัดปลายระไม)
บ้านปลายระไม เป็นดั่ง รัฐเกดะห์ ประเทศไทย

ลูกรีน เพชรรัตน์ ชาวไทยแห่งบ้านควนมุสังกะหะห์
รัฐปะลิส ประเทศไทย

ข้อน่าสังเกตอีกประการหนึ่งของคนไทยในรัฐทางตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย คนไทยเหล่านี้อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างปกติสุข ไม่เคยก่อความวุ่นวายให้กับชุมชนและสังคมของประเทศมาเลเซีย ซึ่งอาจจะเนื่องมาจากนิสัยของคนไทยที่รักความสงบ เรียบง่าย และไม่ชอบการทะเลาะวิวาท หรือสร้างความขัดแย้งใดๆ หรือเหตุผลอีกประการหนึ่งก็คือ กฎหมายของประเทศมาเลเซียมีบทลงโทษค่อนข้างจะรุนแรงสำหรับพวกที่ก่อการให้เกิดปัญหาความรุนแรง จึงทำให้ไม่เกิดปัญหาในเรื่องความไม่สงบขึ้น ประกอบกับคนไทยที่อาศัยอยู่ในประเทศมาเลเซีย แม้มีฐานะไม่ร่ำรวยมากนัก แต่ก็อยู่ในฐานะระดับปานกลาง มีกินมีใช้ ไม่ฝืดเคืองขัดสน ภาครัฐก็มีความเข้าใจในพื้นฐานความเป็นคนไทยให้การสนับสนุนในการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะการทำการเกษตร (ทำนา ทำสวน) ในลักษณะรัฐสวัสดิการ (Public Welfare) ให้สิทธิและเสรีภาพในการดำรงชีวิตตามแบบที่เป็นอยู่ได้ รวมทั้งให้การสนับสนุนในการจัดกิจกรรมตามแบบวิถีไทย ปัญหาต่างๆ จึงไม่เกิดขึ้น คนไทยจึงใช้ชีวิตอย่างปกติสุขในสังคมมาเลเซียในฐานะคนมาเลเซียเชื้อสายไทยหรือมีนัยสำคัญคือคนที่เป็นเสมือนภูมิบุตรของแผ่นดินประเทศมาเลเซียนั่นเอง

กระบวนการทางสังคมเพื่อการอ้างและสืบสานความเป็นไทยของคนไทยที่อาศัยอยู่ในรัฐทางตอนเหนือของประเทศไทย

บรรณานุกรม

- กิ่งแก้ว นิคมขำ. การเจรจาและข้อตกลงระหว่างไทยและอังกฤษเกี่ยวกับหัวเมืองในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ระหว่าง พ.ศ. 2443 ถึง 2452. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519.
- กองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 43 (ค่ายรามคำแหง). ข้อมูลชายแดนไทย – มาเลเซีย. 2535. อัดสำเนา.
- ค่านวน นวลสนอง. ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของชาวมาเลเซียเชื้อสายไทยในรัฐเกดะห์ ปะลิส และเปเร. สงขลา : สถาบันทักษิณคดีศึกษา, 2549.
- _____. ศึกษาพัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของชนชาติไทยในรัฐตอนเหนือของมาเลเซีย. สงขลา : สถาบันทักษิณคดีศึกษา, 2546.
- ฉันทัส ทองช่วย. ภาษาไทยที่ใช้ในปัจจุบันในรัฐกลันตัน ไทรบุรี และปะลิส. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ฉวีวรรณ ประจวบเหมาะ. “แนวคิดการอ้างชาติพันธุ์,” ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสังคมและวัฒนธรรมไทย หน่วยที่ 1 - 7. พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2533.
- ฐานันท์ ตั้งศรีตระกูล. “คนไทยในเคดาห์ สายเลือดสยาม,” ใน ชุมชนมุสลิม. นสพ.มติชนรายวัน. 29(8) : 5 ; กันยายน 2549.
- ดำรงราชานุภาพ, กรมพระยา. “คำอธิบายเรื่องพงศาวดารอันเป็นมูลเหตุแห่งจดหมายเหตุหลวงอุดมสมบัติ,” ใน จดหมายเหตุหลวงอุดมสมบัติ. พิมพ์ในงานศพพระรัตนธัชมุนี (อิสสร ญาณเถร) วันที่ 13 พฤษภาคม 2515. หน้า 1-2.
- _____. “พระราชพงศาวดารกรุงรัตนโกสินทร์ รัชกาลที่ 2 เล่ม 2,” ใน สารานุกรมวัฒนธรรมวัฒนธรรมไทยภาคใต้ 2542 เล่ม 8. มูลนิธิสารานุกรมวัฒนธรรมไทย ธนาคารไทยพาณิชย์. กรุงเทพฯ : บริษัท สยามเพรส แมเนจเม้นท์ จำกัด, 2542.
- ทัศนีย์ ทองสว่าง, รองศาสตราจารย์. สังคมวิทยา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2549.
- ทวีศักดิ์ ล้อมลิ้ม. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับหัวเมืองประเทศราชมาลายูในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น (พ.ศ. 2325 - 2411). ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา, 2515.

- จํารงค์ดี อายุวัฒนะ. **ไทยในมาเลเซีย**. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ, 2547.
- _____. **ไทยในมาเลเซีย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2517.
- ธีรพงศ์ เพชรรัตน์. “แกะรอยกำแพงสยาม เคดาห์ ก็ร้อยปีความเป็นไทยไม่เคยสิ้น,” **ผู้จัดการรายวัน**. 26 – 27 มีนาคม 2537.
- นียบรรณ (ผลวัฒน์) วรรณศิริ. **มานุษยวิทยาสังคมและวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2540.
- บาร์บารา วัดสัน อ้นดายา และลีโอนาร์ต วาย. อ้นดายา. แปลโดย พรรณี ฉัตรพลรักษ์. **ประวัติศาสตร์มาเลเซีย**, 2549.
- ปัญญา ยวนแหล. “เยี่ยมคนไทยในกัณฑ์,” ในวารสารรัฐสมิแล 3 : 4 – 11 พฤศจิกายน – ธันวาคม, 2517.
- พรหมศักดิ์ เจิมสวัสดิ์ และปรีชา นุ่นสุข. **ศาสนา และความเชื่อต่างๆ ของชุมชนโบราณภาคใต้ในรายงานการสัมมนาประวัติศาสตร์โบราณคดี ศรีวิชัย**. 2525.
- พันธ์ทิพย์ พันธุ์คำ. **สหพันธรัฐมาเลเซีย**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2525.
- วัดอุตตมาราม. **ประมวลเกียรติคุณอนุสรณ์พระราชทานเพลิงศพ พระวิจารย์ญาณมุนี (มิตร สีสกุล)**. 2548.
- สกรรจ จันทรรัตน์. **ปัญหาการปกครองมณฑลไทรบุรีในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2440 – 2452)**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2522.
- สถานเอกอัครราชทูตมาเลเซียประจำประเทศไทย. **มาเลเซียฉบับย่อ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, ม.ม.ป.
- สุโขทัยธรรมาธิราช, มหาวิทยาลัย. **การเมืองการปกครองของประเทศในเอเชีย : การเมืองการปกครองของมาเลเซีย**. หน่วยที่ 8 - 15, 2549. กรุงเทพฯ, พิมพ์ครั้งที่ 3.
- สุชาญ เทพไชย. **วัดไทยในสังคมมุสลิม กรณีศึกษาที่วัดอุตตมาราม (วัดบางแขะ) หมู่บ้านตะละเซะห์ (หมู่บ้านบางแขะ) ตำบลรีเป็ด อำเภอบาเจาะ รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย**. ภาควิชาโบราณคดี คณะวิชาโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2545.
- สุเทพ สุนทรเกษม. **ชาติพันธุ์สัมพันธ์**. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ, 2548.
- สุธานี เพ็ชรทอง. **ศึกษาประเพณีทำบุญเดือนสิบของชาวมลายูเชื้อสายไทย ในอำเภอดุสิต รัฐกลันตัน ประเทศมาเลเซีย**. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2547.
- สุวรรณ สุวรรณเวช. **พื้นฐานความเชื่อของคนไทย**. กรุงเทพฯ, บรรณกิจ, 2546.

กระบวนการทางสังคมเพื่อการอ้างและสืบสานความเป็นไทยของคนไทยที่อาศัยอยู่ในรัฐทางตอนเหนือของประเทศไทย

เสาวลักษณ์ อนันตสานต์. **ประเภทความเชื่อ ในวัฒนธรรมพื้นบ้าน : คติความเชื่อ**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.

อมรา ศรีสุชาติ. **สายรากภาคใต้**. โครงการเมธีวิจัยอาวุโส ศาสตราจารย์สุทธีวงศ์ พงศ์ไพบูลย์. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2544.

อนันท์ กาญจนพันธุ์. **รายงานการวิจัยเรื่อง สถานภาพไทยศึกษา : กรณีการผสมผสานทางชาติพันธุ์และการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม**. เชียงใหม่ : คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2541.

อุบลศรี อรรถพันธุ์ และคนอื่นๆ. **วัฒนธรรมการกินของชาวใต้**. ม.ท.ป., 2528.

เอกสารใบบอกงานทอดผ้าป่าสามัคคี มูลนิธิพระวิเชียรโมลี (แฉล้ม เขมปญโญ) อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา.

เอน. เจ.โรอัน. **การสร้างชาติมาเลเซียและสิงคโปร์**. แปลจาก *The Making Malay and Singapor*. โดย ม.ร.ว.ประกายทอง สิริสุข. มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 2542.

Arun A/L Boontiang. **Kesedaran den Tindakan Politik di Kalangan Masyarakat Minoriti Siam : Satu Kajian Kes di Daerah Pendang, Kedah Darulaman**. 1990.

MDC Publishers SDN BHD. **Perlembagaan dan Undang-undang Am**. 2006.

Mohammed Yusoff Ismail. **Buddhism and Ethnicity Social Organization of a Buddhist Temple in Kelantan**. 1983.

Ryolo Nishii. "Emergence and Transformation of Peripheral Ethnicity : Sam Sam on the Thai – Malaysian Border," in *Civility and Savagery*. 2000.

Wong Khek Seng และคณะ. **Pengajian Am STPM Kertas 1 & 2**. 2007.

เกดะห์ดาร์อามัน. จาก <http://www.kedah.gov.my/keдах/>.

สืบค้นเมื่อ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2552.

สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์. **เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แนวทางส่งเสริมและสนับสนุนยุทธศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจของเจ้าหน้าที่ด้านเศรษฐกิจ 30 ก.ค. - 4 ส.ค. 2549**. จาก <http://www.mfa.go.th> สืบค้นเมื่อ 2 กันยายน พ.ศ. 2552.

- สุริยะ สะนิวา. ผู้แทนทางการเมืองของชนกลุ่มน้อย : ศึกษากรณีชาวมุสลิมเชื้อสายมลายู
ในชายแดนใต้ประเทศไทยและชาวพุทธเชื้อสายไทยในชายแดนเหนือประเทศ
มาเลเซีย. จาก <http://gotoknow.org/> สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2550.
- สุวัฒนา อุทัยรัตน์ และสร้อยสน สกตรักษ์. การปฏิรูปการศึกษาของมาเลเซีย.
จาก <http://www.onec.go.th/> สืบค้นเมื่อ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2550.
จาก <http://www.mfa.go.th/> สืบค้นเมื่อ 22 สิงหาคม พ.ศ. 2552.
- อับดุลชะกูร์ บิน ซาฟิอีย์ ดินอะ. จาก <http://www.midnightuniv.org>
สืบค้นเมื่อ 2 กันยายน พ.ศ. 2552.
- Persatuagn BeliaThai Malaysia. จาก <http://www.beliathai.org>. สืบค้นเมื่อ
22 สิงหาคม พ.ศ. 2552.
- Wikipedia. จาก http://ms.wikipedia.owiki/Parti-parti_politik_malaysia.
สืบค้นเมื่อ 5 มิถุนายน พ.ศ. 2550.